GAZET'A TRANSILVANIEI.

Gazet'a ese de 2 ori: Mercurea si Duminec'a, Fói'a, candu concedu ajutóriale. — Pretiulu: pe 1 anu 10 fl., pe ½ 5 fl. v. a. Tieri esterne 12 fl. v. a. pe unu anu séu 2½ galbini mon. sunătória.

Anulu XXXIII.

Se prenumera la postele c. r., si pe la DD. corespondenti. — Pentru serie 6 cr. Tax'a timbrala a 30 cr. de fiacare publicare.

Nr. 46. Brasiovu 29/17 Iuniu **1870.**

MONARCHI'A AUSTRO-UNGARICA.

Transilvani'a.

Brasiovu 28 Iuniu 1870.

Br. Petrino remane ministru!

Una impresiune fórte neplacuta si una indignatiune naturale produse intre romani faim'a respandita prin diurnale, cumca min. pres. c. Potocki vre a scapa si de ministrulu br. Petrino, si numai demintirea faimei acesteia prin diurnalele oficióse ne a mai linistitu durerea! Cei ce sciu, ca c. Potocki cá polonu, dupa traditiunile poloniloru istorice, ar' poté face unu ce asemene, cá inceputu la prob'a de a mai anecsa Bucovin'a cá cercu la Galiti'a, fura atunati de repedíunea tristeloru acestoru prepusuri; inse acum potemu sufla mai liberu, cace oficiósele au demintitu totulu.

In Bucovin'a va fi produsu si mai mare indignatiune acésta faima intre pamenteni, cari deodata se vedu incungiurati si rivalisati atatu de catra ruteni, catu si de catra nemti, cari facura acum provocari de sene pentru alegeri, candu vedu, ca romanii voru a se pune pe pitiórele istorice ale tierei si nationalitatii loru cá pamenteni.

Romanii tienura in 18/30 Maiu o adunare numerósa, la care luara parte barbati din tóte partile tierei si consultanduse intrunira una programa, asiediandu unu comitetu centrale pentru alegeri si provocandu la infiintiarea de comitete filiale prin cercurile de alegeri, cá se conlucre a se alege deputati patrioti buni si apti pentru a apera dreptu-rile tierei.

Program'a credentii politice le e: sistem'a constitutionale basata pe patent'a imper. din 20 Oct. 1860, pe constitutiunea din 26 Febr. 1861 si pe dreptu-rile fundamentale de statu din 21 Dec. 1867 o terenulu de dreptu si punctulu de procedere la resolvirea tuturoru cestiuniloru politice ale statului intregu; cum si pentru pertractarea causeloru tierei-loru singurite; orce ar' paralisa sistem'a const. va fi combatutu cu tóte midiulócele. Bucovin'a venita cu tractatulu de 7 Maiu 1775 la Austri'a, dupa o nedreptatire a fi anecsata vr'o cateva decenia la Galiti'a, fù proclamata in 1849 de tiéra autonóma de catra Mai. Sa, si in 1861 fù provediuta cu una admin. si represent. deosebita, deci voru opumna orce incercari de a o uni cu alta tiéra si -si voru apera dreptiulu de statu, midiulocindui estinderea autonomiei prin senatulu imper. Voru aplicá pe viitoriu limb'a poporului pamenteanu la administratiunea, judeciele si scólele Bucovinei in poterea art. 19 din 1867, dupa cum pretende dreptulu, caracterulu si istori'a tierei; apoi midiulocirea dreptului de a usá de autonomi'a besericésca in asemene mesura cu alte confesiuni inca va fi una din incordarile loru; judeciu apelativu in tiéra, lucrare la impacarea tierelor cu multiumirea pretensiuniloru la senatulu imperiale s. a. imbunatatiri. Vivant!!!

Dupa cuprinsulu acestei programe c. Potocki ar' trebui se sarute in frunte nu numai pe br. Petrino, cá imagine din specululu Bucovinei, ci si po pamentenii bucovineni, cari chiaru si in program'a de alegeri se distingu cu spiritu atatu de nobilu pentru impacarea tiereloru spre intarirea imperiului, care e si problem'a ministeriului lui. —

APELU!

catra toti fratii profesori din tóte institutele mai inalte de invetiamentu, de tóte specialitatile si gradele, catra toti fratii profesori ai institutelor medie, pedagogice séu preparandiale, comerciale, reale, industriale si agronomice, precum si catra toti invetiatorii scóleloru normali si rurali (satesci) din totu cuprinsulu romanimei.

Scumpiloru frati!

„Consilia multorum salus reipublicae."

Secululu presentu e secululu reuniuniloru si alu asociatiuniloru. Popórale cele luminate si au formatu reuniuni si asociatiuni de tóte categoriele pentru inaintare. Noi romanii inca nu mai potemu stá amortiti si pasivi, facia cu miscamintele cele spirituale, ce se facu pe tóte terenele culturei poporale, fiinduca tocma noi avemu cea mai urgenta lipsa de ele. Avemu lipsa inse inainte de tóte de o consultare generale, despre modalitatile si midiulócele de a inainta mai securu si mai cu inlesnire cultur'a poporului in tóte ramurile sciintieloru si educatiunea morale si relegiósa.

Déca are mare necesitate corpulu didacticu (invetiatorescu) alu vreunei natiuni de o conferintia generala, apoi, dieu, corpulu didacticu romanescu are lipsa imperativa si datorintia imperiósa de a se intruni cu o óra mai curendu intr'o conferintia generala. Orice amanare ar' causa daune (pagube) mari si ar' fi o crima neiertata in contra progresului, in contra amelioratiuniloru invetiamentului, in contra propagatiunei si comunicatiunei cunosciintieloru pedagogice, metodice si didactice, in contra aspiratiuniloru umanitarie si a inaltiarei culturei nationale.

Deci dara se nu mai amanamu, ca-ci timpulu a sositu, ór'a a batutu si ne striga cu glasu puternicu: Dascaliloru romani! Desteptative, nu mai vegetati in isolatiune apatica, nu mai traiti in sihastria ascetica, nu mai urmati fatalismului orbu orientalu, ci ve stringeti betranu si tineru in giurulu drapelului Minervei, ve insirati pe langa stégulu pedagogiei moderne, scrie-ve-ti pe stégu, cá simbolu principiulu fundamentalu alu pedagogiei moderne: spontaneitatea.

Intre principiale fundamentale si mantuitórie ale pedagogiei moderne se afla in primulu locu si spontaneitatea, adica facultatea si energi'a de a produce omulu dela sene si prin sene, de a pasi cu barbatia si cu energia la scopu, ca-ce numai desvoltanduse si aplicanduse bine si regulatu acésta facultate neaperata, se desvoltéze si se intaresce caracterulu individualu, se emancipa individualitatea de influintiele cele straine si stricatióse, pastréza cu energia barbatésca, cu tenacitate si cu scumpatate proprietatile sale cele firesci si caracteristice, nu se sparie de pedecele cele mari, care le intempina in drumulu seu, ci cauta cu prudintia, cu tarie barbatésca a le delatura si a le face se inceteze dinaintea ei.

Este unu lucru probatu prin mii de ecsemple, ca ómenii, cei ce nu si au cultivatu spontaneitatea, au fostu totudéun'a, suntu si voru fi inca creature pocatóse, care n'ar puté trai nici decatu fara de stapani, dedati fiindu cá altii se cugete, altii se lucreze pentru densii; altii se i pórte de fráu cum vréu si in catrau vréu, cu unu cuventu, suntu adeverate automate incarnate si impielitiate. Suntu fiintie, care ochi au si nu vedu cu ei, urechi au si nu audu cu ele; gura au si nu graiescu cu ea, pitióre au si nu ambla pe ele, mane au si nu lucréza cu densele, minte au si nu cugeta, nici nu judeca, cu atat'a mai pucinu rationeze cu dens'a, ca nu este ducu de viétia intr'ensii. Ómenii aceia, cari nu s'au deprinsu de timpuriu a vedé singuri, a gandi singuri, a rationá singuri, a lucrá barbatesce si cu energi'a de sene si prin sene, candu vinu la obiecte de studia profunde, scrióse si abstracte se simtu, ca spiritulu loru este fórte marginitu intru unu cercu restrinsu, si ca inteligenti'a loru nu i destulu de cultivata si desvoltata.

Deci fratiloru! A sositu timpulu, cá corpulu didacticu romanescu se demustre lumei, ca -si a desvoltatu si cultivatu spontaneitatea la gradulu de barbatia si scie se o si manifesteze, candu cere trebuinti'a, si ei impune misiunea sa cea maretia si chiamarea sa cea sacra de a revarsá liminele sale cele binefacatórie asupra fiiloru natiunei nóstre celei insetate de lumina si cultura.

Se ne adunamu, fratiloru, betranu si tineru intr'o conferintia generala dupa ecsemplulu natiuniloru celoru luminate si inca intru unu numeru catu se póte de mare. Despre momentositatea si necesitatea imperativa a unei atari conferintie generale, credu, ca este petrunsu totu dascalulu romanu, caci conferinti'a generala este cá panea de tóte dilele, si precum organismulu omenescu fara pane nu póte trai, asia si instructiunea (invetiamentulu) romanésca nu póte prospera, nu póte face progresele dorite, nu póte multiami asteptarile si nu póte corespunde postulateloru si recerintieloru presenti si impregiurariloru celoru complicate si intereseloru celoru feliurite. — Unde se se discuteze intrebatiunile cele mai vitale, care taia in tóta viéti'a scolaria; unde se se caute principiele cele mai sanetóse si mai acomodate cu indigintiele si cu firea si aspiratiunile nóstre, se se adopteze metodele cele mai logice, se se introduca didactic'a cea mai practica si cea mai usióra, déca nu intr'o conferintia generale a nóstra. Conferinti'a generala este acelu motoru puternicu, carele inaintéza prosperitatea morala, spirituale, materiale si formala a invetiamentului. Conferinti'a generala insufletiesce, desamortiesce, incaldiesce, cresce, intaresce si inaltia puterile intielesuale, morale si materiale ale corpului didacticu (invetiatorescu).

Noi suntemu chiamati in loculu antaiu, cá se impodobimu spiritulu si anim'a tenerimei cu sciintie solide, cu cunosciintie aprofundate, se le desvoltamu si formamu caracterulu, se le nobilisamu anim'a impodobinduo cu virtutile cele morali, relegióse, cele civili, patriotice, estetice si umanitarie, se desvoltamu si se pastramu cá unu focu sacru, intr'ensii pe lunga modesti'a si pudórea, corón'a virtutiloru, si consciinti'a de sine si de demnitatea sa omenésca, care se incinga fruntea loru.

Dascalii suntu principalii motori ai civilisatiunei, ai culturei umane si ai progresului de tóta categori'a; dascalii suntu acele organe, care respandescu cultur'a intieleptuala, morala si estetica preste tóte clasele societatiei; dascalii suntu sórele acelu dulce, care resipesce negur'a nesciintiei si stinge foculu susperstitutiuniloru, delaturéza ilusiunile cele fantastice ale credintiei desierte; dascalii suntu chiamati a lucra cu barbati'a si cu energi'a, cá ignoranti'a si credinti'a desierta (superstitiunea),

care tienu spiritulu incatusiatu si amortitu, se se gonésca, se li se sparga cuiburile, se li se restórne imperati'a, se li se derame pana in pamentu murii loru, ca asia se scape poporulu din latiurile loru cele de fieru. In loculu imparatiei orbiei, a intunereculni si a nesciintiei se inaltiamu imperati'a luminei adeverului, in loculu superstitiunei, care i au intunecatu mintea cea firésca, i au scalciatu si schimositu judecat'a cea naturala si sanetósa, se i damu cultura adeverata; se lu scotemu din starea cea degradatória si se lu inaltiamu la demnitatea civilitatii. Frumóse dar' totuodata si grele probleme au dascalii de deslegatu, pentru cá se realiseze imperati'a adeverului, a dreptatiei, a moralitatiei, a libertatiei, a egalitatiei si a fratietatiei aici pe pamentu. Atunci, candu voru fi acestea ideale intrupate in societatea omenésca, atunci va domni imperati'a lui Dumnedieu pe pamentu, pe care o ceremu in tatalu nostru cu cuvintele: Se viia imperati'a ta.

„Adeverurile séu ideele, cá eterne, au ecsistatu si ecsista de odata, ba inca mai inainte de plasmuirea lumei. Au inse si ele timpulu loru, candu din starea loru latenta, resarindu cá sórele, se manifestéza preste totu, si se facu proprietatea fiacaruia, cá aerulu celu resuflamu.

In anticitate metalele, cuventulu, artea scrierei, alfabetu, tóte sciintiele si tóte artele, navigatiunea si altele, candu le-au venitu timpulu, aparura la tóte poporale.

In lumea moderna, inventiunea tipografiei, busola, Americ'a, vaporulu, electricitatea aplicata la industria si la telegrafia si inventiunea fotografiei, candu le-au venitu timpulu, se manifestara in ambele emisfere de odata si devenira o proprietate universale", dice I. Heliade R.

Deci scumpiloru mei frati! Idea de conferintia generala a tuturoru dascaliloru romani nu este o idea momentana, pripita, ci si ea, cá tóte ideele mari si mantuitórie a resaritu de multu in mintea nóstra, numai catu anulu acésta a scos'o din ascunsulu seu la lumin'a dilei si se credemu, ca a venitu si pentru dens'a timpulu, cá se se pogóre din inaltimea ideeloru pre pamentu si se se intrupeze, ca unu cuventu se-si incépa functiunea sa inca in anulu acesta.

Noi cugetamu, ca loculu celu mai potrivitu pentru acésta prima conferintia generale este Avrigulu, loculu nascerei si alu repausarei marelui dascalu si adeveratului apostolu romanescu Georgie Lazaru.

Se incepemu, fratiloru! Activitatea nóstra dela leganulu si dela mormentulu regeneratoriului natiunei nóstre Georgie Lazaru.

Candu a inceputu a invetia Georgie Lazaru, intunereculu -si intinsese velulu seu celu grosu preste poporulu romanu. Natiunea romana stá langa prapasti'a peritinei. Éta! vine apostolulu Lazaru, caruia tóta suflarea romanésca are a i multiami, pentru ca densulu a desteptatu simtiulu demnitatii celu amortitu cu puterea cuventului seu, celu inspiratu de sacrulu focu alu nationalitatii; elu a risipitu cu profusiune bogatiile invetiaturiloru sale pentru regeneratiunea poporului romanu, care erá cufundatu in intunereculu celu mai profundatu; densulu cá unu plugariu adeveratu au curatitu agrulu animiloru de neghiu'a cea straina, carea inecase mai de totu graulu celu curatu nationalu; densulu, cá unu adeveratu dascalu a desradecinatu prejudeciele celé invechite, care impaiginasera si intunecasera ochii sufletesci ai romaniloru si le impetrisera animele, le inadusiera tóte simtiurile cele firesci, le amortisera si le ucisera tóte aspiratiunile nationali, totulu diacea in degeneratiune si amortiala, in ceea ce s'atinge de numele romanu si de patri'a lui, pana ce calcá reposatulu intru fericire Georgie Lazaru pe pamentulu tierei romanesci. La ce degradatiune ajunsese numele de romanu si limb'a romanésca in Romani'a se póte vedé mai apriatu si mai lamuritu de acolo, ca-ce numele celu dulce si frumosu de romanu ajunse se fia nume de ura, nume de batjocura, nume de ocara, ca-ce „romanu" in epoc'a acea trista si gelnica insemna atata catu si robu, sclavu, omu dobitocitu.

Lazaru a fostu invetiatoriulu, carui profesorimea Romaniei i detoresce prim'a pietatate.

Sermanulu Lazaru, in mahuire se batea cu pumnii in peptu si redicá manele la ceriu strigundu in sine: Dómne! pana candu anii blastemului? Noi se i dicemu la mormentui: Anii blastemului au trecutu; colegii tei imbracati in puterea spontaneitatii tale inaltia flamur'a spiritului teu, dandu-si imbraciusiare fratiésca, la comun'a conlucrare spre continuarea operei tale!

Deci fratiloru, prin acestu apelu sunteti cu tóta caldur'a si iubirea fratiésca invitati la conferinti'a invetiatorésca in Avrigu, care se va tiené in 19, 20 si 21 Iuliu c. v. an. 1870. Pentru statorirea unei programe corespundiétóre scopului conferintiei se voru face cele de lipsa.

Brasiovu 12/24 Iuniu 1870*).

Dr. Vasilie Glodariu m/p.,
profesoru gimn. la gimnasiulu romanescu
din Brasiovu.

Archiepiscopulu Dr. Ioane Vancea

facia cu congresulu si cu conciliulu din Rom'a si inimicii si amicii importuni ai romaniloru uniti cu beseric'a Romei.

Din informatiuni de aprópe avemu scirea positiva, cumca archiepiscopulu métropoliei romane gr. cat. de Alb'a Iulia a cerutu si deadreptulu din Rom'a vóia dela ministeriulu unguresc pentru congresu, pe langa energiós'a remonstrare de adaunadi a ven. consistoriu metropolitanu din Blasiu, care facù rondu cá protestu prin diarnalele Europei. Ministrulu Eötvös de si refusase romaniloru mai inainte concederea congresului, acum totusi supuse Mai. Sale spre inalt'a subscriere, concederea adunarei congresului respectiva, de unde se si astepta resolutiunea. In urm'a acestor'a „Pester Lloyd", diurnalu guvernementulu, care mai inainte era contra, veni acuma a pledá, „ca nu se afla nici o causa pentru a se denegá pretensiunea romaniloru gr. catolici de a se organisa in congresu." — Pe candu se astépta resolutiunea inalta ése acum inainte diurnalulu „Hon" pledandu, ca in momentele, candu archiepiscopulu Dr. I. Vancea ica parte la conciliulu din Rom'a si inca nu cu opositiunea, care face un'a falanga statatória din prelatii austro-ungari in contra infalibilitatii, remonstrarile romaniloru uniti cu beseric'a Romei pentru congresu nu se potu altfeliu esplicá, decatu cá o desbinare a besericei gr. cat. dela cea rom. cat., si ca consistoriulu metropolitanu din Blasiu ar' fi facutu acést'a remonstrare cu acestu scopu in absentí'a si in contra vointiei metropolitului, ér' retragerea archidiecesei de Alb'a Iulia dela miscarile catolice maghiare nu insemnéza alta, decatu denegarea proediriei séu prevalintiei besericei ung. cat. si a primatelui, si de aici esplica „Hon" denegarea congresului urgitatu. Pén'a din „Hon" dara a vorbitu hula si minciuna, pentruca e pré positivu, ca archieppulu Dr. Vancea a remonstratu si din Rom'a in favórea congresului, care lu póte tiené si fara atata concedere in poterea autonomiei besericesci, pelunga una simpla aratare oficiósa, ceea ce in casu de asia póte se va si face. —

Apoi mai incolo provinci'a besericésca a romaniloru uniti cu beseric'a Romei e provincia romanésca si nedependenta dela provincia maghiara, cu carea se afla pusa in coordinatiune, chiaru prin actele infiintiarei metropoliei, unde in bul'a pontificala sta espresu, ca provinci'a besericésca a romaniloru uniti e si ea credinti'a si cu sangele adeveratu romana. Cu ce nasu si nerusinare pretinde dar' „Hon" si altii amici cá ei importuni, cá si romanii uniti cu beseric'a Romei se se arunce in braciele maghiarisarei? dupace toti ceilalti din tóte nationalitatile Ungariei, dupa legile politice maghiare ecsistente, sunt espusi maghiarisarei, ér' singuri numai romanii uniti nu suntu espusi pana atunci, pana candu -si voru aparé cu mana tare si braciu inaltu autonomi'a provinciei sale romanesci besericesci, in care cá in provinci'a romana -si afla si scutulu si aperarea limbei sale romane, de care nu se póte atinge mani'a maghiarisatória, pana candu se va sustiené autonóma si coordinata acésta provincia. Éca dar' dusmane séu mai bine importune caus'a, de ce nu mergu romanii gr. cat. la congresulu cat. maghiaru din Pest'a: **pentru ca vréu se remana romani si[cu credinti'a si cu sangele,** ér' congresulu din Pest'a e nu numai maghiaru, ci si maghiarisatoriu, ca-ce provinci'a bes. ungarica a primitu de limba oficiósa limb'a maghiara in beserica; ér' provinci'a gr. cat. vré se romana si cu credinti'a si cu sangele si cu limb'a numai romana. —

Nu e adeveru nici acesa, ce dice „Hon", ca archiep. Dr. Vancea ar' fi in contra episc. austro-unguri in caus'a infalibilitatii. — La desbaterile speciali asupra schemei infalibilitatii, dupa archiep. Huynald, care combatù infalibilismulu in dreptulu judiciariu alu Papei, Jussuf, patriarchulu Antiochiei protestà in contra capit. 3 alu Schemei, care cuprindea contradictiuni despre repórtele besericei orientali. Din mai multe epistole si provocari venite din Orientu descoperi adica patriarchulu in conciliu, ca Orientele nu va suferi o asemenea ingerintia, prin urmare nici va partini infalibilitatea cá dogma. Indata dupa acésta in 14 Iuniu:

Se sui pe tribuna archiep. romanu gr. cat. de Alb'a Iulia Dr. I. Vancea si combatù pe jesuitulu Pitra, care se espectorase, ca canónele besericei orientali suntu falsificate, de lu mai turti. Repórtulu ce lu publica „N. fr. Presse" despre acésta suna asia:

„Archiepiscopulu romanu din Transilvania Dr. Ioane Vancea, si-a luatu de tema a critica vorbirea mai recinta a cardinalului Pitra si, in specie, a combate afirmatiunea lui, ca tóte canónele besericei orientali suntu falsificate. Dupace a caracterisatu, pre deplinu, pre cardinalu cá scriitoriu, continua estu-modu: „Despre unu barbatu, care se numesce pre sine omu de specialitate, de unu atare fia-cine ar' trebui se presupuna, ca elu cunósce cu acuratetia obiectulu din cestiune. La densulu inse este chiaru contrariulu. Pentruca canónele besericei orientali nu numai, ca nu suntu falsificate, ci s'au sustienutu in curetieni'a loru originalu, precum au fostu inainte de ast'a cu 15 secle. Nu incape indoiéla, ca s'au facutu falsificari. Inse aceste s'au facutu in Rom'a in mesura atatu de mare, incatu dintre canónele besericei orientali, suscepute in Corpus Juris Canonici alu vostru, nu se gasesce nici unulu originalu. Dreptu aceea, déca cardinalulu Pitra acusa beseric'a orientala cu asemene falsificari, cari au emanatu numai si numai dela papii Romei, atunci vorbesce séu din nesciintia, séu e mincinosu si calumniatoru (mendax et calumniator).

„Dupa aceste cuvinte, cari nu s'au mai spusu nici candu asia in facia unui membru alu colegiului cardinalilloru, totí legatii papali sarira in susu cá si candu ar' fi fostu piscati de tarantula (unu soiu de paingenu veninosu), si protestara cu violintia contra dechiaratiunei archiepiscopului romanu. Dupa aceea urmà, cá de comunu, unu tumultu mare si unu sgomotu infricosiatu, asia, incatu Vancea se vediù constrinsu a recede. Din norocire, oratorele nu fù intreruptu mai de timpuriu, decatu numai dupa ce terminase vorbirea si fulgerase tóte sagetele ce le avea in tóca.

„Estu-modu cardinalulu Pitra, renumitulu prefectu alu bibliotecei din Vaticanu, care -si a sciutu eluptá, atatu de usioru, reputatiunea de teologu eruditu, lucru de totu eftinu in Rom'a, fù formalminte nimicitu cá capacitate scientifica de opusetiunalulu seu din Transilvani'a. Intru adevaru din'a de 14 Iuniu este una di ominósa pentru infalibilisti! Pitra este francesu si mai inainte fusese membru alu abatiei benedictinilora din Solesmes, in departementulu du Nord."

„Hon" se vede prin urmare palmuitu si data de minciuna si in punctulu acesta.

Ar' urma se mai vorbimu si despre amicii importuni din „Hon" si alte diurn., cari nu au alta incordare mai urgenta, candu ne arde cas'a nationale politica, decatu a sghinderi si bub'a vulnerei casiunate de inimici in corpulu nationale, lucrandu ér' pe man'a loru, cá nesce adepti ai politicei loru, tocma pentru inveninarea ei, candu ar' trebui ferita de orice atingere si unsa cu ambrosi'a cea mai sincera a luminei, a prudentiei si a perfectu egalei tractari, incatu din partea ei se nu mai aiba corpulu nationale nici pedeca catu de mica in functiunea solidaria a intregului corpu. Cu alte cuvinte ar' fi se blamamu pe toti cei ce incepu a resuscitá susceptibilitati confesionale, in locu de a le lasa in trébi'a consciintiei —; dar' credu, ca ei suntu destulu de blamati inaintea opiniunei partei celei sanetóse a romaniloru, cari s'au inaltiatu mai presusu de atari indeletniciri, concentrandu-si poterile activitatei comune numai pe terenuiu progresulu in cultura, alu prosperitatei si alu aperarei ecsistintiei politice nationale, in care punctu ne facu de ru-

*) Tóte celelalte diurnale romane de dincolo si dincóce suntu rógate a reproduce acestu apelu. — Red.

sine tóte popórele, care fiindu si de mai multe confesiuni cá noi, totusi pe terenulu nationale pasiescu cu totii in solidaritate. Timpulu si cultur'a va vindeca tóte si va blastama pe intriganti. —

Ad Nr. prot. 152 1870.

Ordinea lucrariloru

adunarei generale X, ce asociatiunea transilvana pentru literatur'a romana si cultur'a poporului romanu o va tiené in Naseudu in 8 si 9 Augustu c. n. 1870.

Siedinti'a I.

1. Membrii Asociatiunei, adunati fiindu la 9 óre diminéti'a in loculu destinatu pentru tienerea siedintieloru, alegu o deputatiune, spre a invitá pre Escelenti'a Sale d. presiedinte la adunare.

2. Presiedintele ocupandu loculu seu, deschide adunarea.

3. Adunarea alege pentru purtarea protocolului 3 notari ad hoc.

4. Se alege o comisiune de cinci membri, spre a cercetá socotelele si a reportá in siedinti'a a dóu'a.

5. Se alege o comisiune de 3 membri, care in intielesulu §§-loru 6, 8, 9, din statute va conscrie pre membrii cei noi, va incassá tacsele, si le va subministrá casieriului.

6. Se alege o comisiune de cinci membri, care in intielesulu §-lui 23 lit. f), g) si h) din statute va preliminá bugetulu anului venitoriu si lu va asterne adunarei in siedinti'a II.

7. O comisiune de 7 membri pentru ocsaminarea si reportarea asupra altoru motiuni asternute adunarei gen. din partea comitetului asoc. séu a altoru dintre dd. membrii ai asociatiunei.

8. Secretariulu comitetului, reportéza despre activitatea asociatiunei in decurgerea acestui anu, precum si despre resultatele, ce s'au ajunsu prin tr'ens'a.

9. Casieriulu si controlorulu asterne bilantiulu veniturilor si speseloru anuale, si arata starea materiale a asociatiunei preste tótu.

Bibliotecariulu reportéza despre starea bibliotecei asociatiunei.

10. Presupunenduse, ca lucrarile enumerate pana aici, nu voru absorbi totu timpulu siedintiei, restulu aceluia se intrebuintiéza pentru cetirea disertatiuniloru substernute de timpuriu la presidiulu comitetului.

Siedinti'a II.

1. Acésta siedintia se incepe cu continuarea cetirei disertatiuniloru restante din siedinti'a premergatória.

2. Adunarea primesce si desbate repórtele comisiuniloru, delegate in siedinti'a precedente.

3. Se aducu si se desbatu proiectele si motiunile, ce se facu in privinti'a asociatiunei.

4. Fiinduca Trieniulu oficialiloru si membriloru de comitetu ai asociatiunei, alesi si respective realesi la adunarea gen. din Clusiu, a espiratu: pentru acesa adunarea generale, procede la alegerea noiloru membri de comitetu si oficiali pentru cei trei ani urmatori.

5. Se destina loculu si timpulu celei mai apr6pe adunari generale.

Sibiiu in 7 Iuniu c. n. 1870.

Comitetulu asociatiunei
trans. pentru literatur'a roman'a si cultur'a poporului romanu.

Despre sinodulu episcopiei

romane gr. or. a Caransebesiului.

Publicandu repórtele despre sinódele bes. din Sibiiu si Aradu, ne aflamu motivati a publica asemene si despre sinodulu renascutei episcopie a Caransebesiului, care se deschise in 20 Aprile prin santi'a sa presiedintele archiereu Ioane Popazu cu urmatór'a cuventare, dupa cele sante tienute in 19:

Venerabile sinodu eparchialu!
Stimatiloru domni deputati!

Acést'a este diu'a, carea a facut'o Domnulu se ne bucuramu si se ne veselimu intr'ens'a.

Cu aceste cuvinte intempina s. beserica pre credintiosii sei la diu'a cea mare a inviarei, ce amu serbatu noi in septeman'a trecuta. Totu cu aceste cuvinte ve saluta si eu pre dvóstra, stimatiloru domni deputati ai venerabilului sinodu, pentru ca déca vomu aruncá o privire in trecutu si vomu gandí, cum acésta episcopia drepturmatória romana a Caransebesiului vechia de seculi fù smulsa din bra-ciele dulcei sale mume, metropoliei ortodoxe romane din Alb'a Iulia in Transilvani'a, si in contra apriatului intielesu alu ss. canóne besericesci fù incorporata, cá se nu dicu aservita, la o alta metropolia, de si de acceasi dogma, dara de altu nému, déca cugetamu mai departe, cum fù episcopi'a acést'a despoiata de tóta averea ei micatória si nemiscatória, cum amblá clerulu si poporulu ei romanu deprimatu, parasitu si inapoiatu in propri'a sa mostenire, cum ajunse ea, dupa stramutarea resiedintiei din Caransebesiu la Versietiu inainte de 80 de ani, de-si perduse chiaru si numele, numinduse de atunci incóce episcopi'a Versietiului, apoi déca gandimu de alta parte, cum desu amintit'a episcopia fù din marea bunatate a Ddieului parintiloru nostrii, la neobosit'a intrepunere a mariloru barbati providentiali ai besericei si natiunei nóstre, fù, dicu, restituita la an. 1864 prin grati'a Maiestatei Sale, adoratului nostru imperatu si rege Fransiscu Iosifu I., éra la an. 1868 fù garantata ecsistinti'a ei prin inaltulu corpu legislativu alu tierei, petrecenduse in condic'a legiloru patriei, déca ne gandimu, dicu, cum episcopi'a nóstra a Caransebesiului perduta fiindu s'a aflatu, mórta fiindu a inviatu, care dintre dvóstra si intregulu cleru si poporu diocesanu nu -si va simti astadi anim'a adencu miscata de bucuria si veselia? Si acésta bucuria va cresce si mai multu, déca vomu lua in socotintia, ca astadi episcopi'a nóstra se infaciosiadia infrumsetiata in vestmentulu, ce i l'au tiesutu insu-si SS. Apostoli si SS. Parinti ai besericei nóstre ortodoxe primitive, infrumsetiata, dicu, in vestmentulu sinodalitatiei, astadi representantii clerului si poporului din acésta eparchia se vedu adunati in acésta catedrala a iubitului nostru orasiu Caransebesiu, loculu celu istoricu alu resiedintiei episcopesci, pentru ca ei cu ajutoriulu lui Ddieu se se sfatuésca, se ié la pentractare si se decida catu se póte de curendu si de bine tóte, ce se tienu de organisarea eparchiei in afacerile ei, tóte ce suntu de lipsa pentru crescerea, inaintarea si inflorirea besericei si a scólei, tóte ce privescu la imbunatatirea starei morali, intielesuali si materiali a clerului si poporului, pre care lu representézea.

Dara déca diu'a de astadi este o di de mare bucuria pentru dvóstra, stimatiloru domni deputati, si pentru intregulu cleru si poporu diocesanu, ea este numai pucinu o di de mare bucuria si pentru mine, archiereulu acestei episcopii, pentru ca déca gandescu la timpulu celu greu, in care a cadiutu oficiulu meu archipastoresc, déca -mi rechiamu in memória, cum sosindu eu aici, in loculu resiedintiei afara de o casa numita resiedinti'a vechia, devenita ruina, afara de o móra decadiuta si aflatória in procesu cu arendasiulu, ce o tienea, si afara de 21 de lantie de pamentu paraginitu, n'amu gasitu alt'a nimicu, n'amu avutu nici macaru unde se -mi plecu capulu, déca mi aducu aminte, cum amu aflatu in multe parti ale episcopiei tóte pline de ura si dusmania, legaturele ascultarei si autoritatiei destramate, cá se nu dicu disolvate, cum amu gasitu episcopi'a fara institutu teologicu, scólele in dieces'a culcate la pamentu, ortodoxi'a sfasiata, mai multe comune pornite pre calea de a-si parasí religiunea loru strabuna si preste tóte aceste cá se se imple mesur'a, cum amu datu preste neasteptate pedeci si lupte pre facia si pre ascunsu, preste influintie neamice, ce se intindeau si se intindu inca si astadi in drumulu ori-carei desvoltari si propasiri a acestei episcopii, déca me gandescu la tóte acestea, cum nu me voiu bucurá si eu archiereulu acestei episcopii, din adenculu sufletului, vediendu pre representantii iubitului meu cleru si poporu, barbati eminenti, luminati si devotati besericei, adunanduse impregiurulu meu, cá se me ajute si se me intaresca, cá se puna vigorósele loru mani langa ale mele la carma, cá asia nai'a besericei se se póta strecorá mai cu securitate printre stancele cele multe si periculóse si se ajunga cu norocire la limanulu celu doritu.

Intr'adeveru, dd. deputati, cu nespusa bucuria si mangaiere cautu eu astadi in faci'a dloru vóstre, finduca sum deplinu convinsu, ca on. dvóstra priviti lucrarile sinodului eparchialu, ca o datoria, asiediementele ei, cá o datoria, ce avemu de a implini toti deputatii mirenesci si bisericesci, sinodulu si consistoriulu cu poteri impreunate sciindu, ca nimicu nu folosesce besericei mai multu, decatu bunainteliegere, ca concordi'a este isvorulu, din care fontanesce puterea cea minunata a besericei, ca numai déca vomu fi un'a in cugetarile, simtiemintele, faptele nóstre, vomu puté trece preste legionulu de greutati, lupte si lipse, ce ni stau in cale la totu pasiulu, sciindu, ca antagonismulu nu sta cu manele in sinu, si lucréza neobositu si atunci i spore-sce lucrulu mai multu, candu póte semana zizanii intre noi. — Asia este, presenti'a stimat. dvóstre mi imple anim'a de bucuria, de óre ce nu me indoiescu, ca dvóstra cá barbati cu cunosciintia drépta si pricepere luminata, cá barbati insufletiti de vointia si nesuintia nobila insestrati cu esperiintia si intieleptiune, dvóstra in tóte decisiunile si punerile la cale, ce le ve-ti afá de lipsa si de folosu, nu ve-ti perde din vedere nici odata intrebarea: déca ele suntu realisabile; nu me indoiescu, ca la lucrarile, ce vi stau inainte, ve-ti sci'se fiti drepti catra autonomi'a statorita a comuneloru parochiale si protopresbiterale si ve-ti multiami trebuintiele si cerintiele drepte si ecuitabile ale clerului si poporului, pre catu vi va stá in putintia.

De acea in prisosinti'a acestoru pretióse simtiieminte de bucuria si mangaiere, vinu cu tóta increderea si cu deplina liniste sufletésca a depune de astadi incolo tóta competinti'a legislativa si administrativa a besericei, din eparchi'a nóstra, dimpreuna cu responsabilitatea pentru sórtea ei viitória, in manele cele credintióse ale stimat. dloru vóstre, ale sinódului presentu si ale sinódeloru viitórie, care singure suntu corpulu representativu legalu si canonicu, si prin urmare ele suntu competinte de a duce si conduce in intielesulu statutului nostru organicu besericescu afacerile administrative economice, besericesci, scolari si fundationali ale diecesei nóstre.

Si asia incheiu acésta salutare, ce a esitu din adenculu animei mele, indreptandu ferbinti rugatiuni catra pré santulu ducu, isvorulu lumei cei adeverate si alu intieleptiunei cei ddieesci, se verse lumin'a daruriloru sale asupra mintiloru nóstre, cá se vedemu cele drepte, cele mantuitórie si cele bune si ca lucrarile acestui sinodu si ale tuturoru sinódeloru viitórie se se incépa bine, se mérga inainte cu norocire si se se termine, aducundu roduri imbelsingate si ferbinte dorite spre mai mare laud'a lui Ddieu si spre inflorirea besericei si a natiunei nóstre. Aminu. (Voru urmá.)

„Scandale romane?!“

(Capetu.)

Cu tóte cele dise „N. fr. Presse“ si consórtele nu incéta a strigá, ca li se face nedreptate judaniloru „portatoriloru culturei in Romani'a“. Ovreii din Romani'a agitéza in scrisu si prin telegrafu necontenitu in contra romaniloru si a statului romanu. Unde numai potu, facu dintr'unu purece unu elefantu. De candu cu er'a nóua in Austri'a, care a inceputu si ea acuma a se jigni, sit venia verbo, judaniloru din imperiu le-a crescutu creast'a infriosiatu. Atatu in Cis- catu si in Transleitani'a ovreii suntu cei mai plecati servi si combatanti pe charti'a ai suprematistiloru dualisti. Pre candu, déca in Romani'a 7 s'a ratezatu perciunii vreunui judanu „N. fr. Presse“ striga in gur'a mare, ca s'a ofensatu libertatea, umanitatea s. c. l., pre atunci intr'unu articulu alaturi ea afla fórte cu cale asupr'rea si maltratarea romaniloru din Ungari'a si Transilvani'a de catra maghiari! si a cechiloru de catra germani si — mare bucuria i ar' face jupanulu turcu, candu ar' intrá in Romani'a si ar' **cucerio pentru judani.** Pentru acesa „N. fr. Pr.“ a ignoratu si casulu cu Tofalenii, acestia nu erau cu perciuni. Se fimu inainte de tóte drepti si apoi cu atatu mai multu se ne ferimu a ne mandri cu cultur'a, cu simtiulu de libertate si umanitate.

Lui „N. fr. Pr.“ nu i damu nici o insemnatate mai mare, acésta fóia -si a perdutu si celu din urma restu de influintia ce l'a avutu, póte cá toti se o cetésca dar' nimeni nu se mai iea dupa dens'a, nici noi nu amu fi incercatu ai ilustrá articululu acela scrisu, cu atat'a inversiunare in contra romaniloru, déca nu amu fi credutu a trage cateva invetiaturi folositóre pentru romani in genere dintr'ensulu. Dela inimici de multe ori poti mai multu profitá, decatu dela celu mai bunu prietinu. Acésta erá chiaru si tactic'a romaniloru vechi, prin care au devenitu domnii lumei; déca stranepotii loru ar' urma-o numai pe diumetate, atunci ferice de ei ar' fi.

Pro primo romaniloru asupriti le-amu recomandá spre seriósa luare aminte tactic'a, prin care judanii din Romani'a cu tóte midiulócele posibile au alarmatu Europ'a intréga si au trasu asia dicandu de peru o cestiune jidovésca in Romani'a, prin corespondintiele si telegramele loru in tóta pres'a européna. Transilvanenii mai cu séma ar' trebui se cunósca odata, ce reu mare póte aduce causei romane transilvane impregiurarea, ca publicului européu nu capata, déca nu po fiecare di celu pucinu pe septemana odata, scire despre suferintiele

romaniloru. Tacemu de telegrame, ma nici la diurnalele romane nu se tramitu corespondintie cum trebuie la locu si la timpu.

Romanii in genere potu invetiá dela ovrei ce insémna a fi solidariu. A sositu timpulu cá inteligenti'a romana se intieléga, ca fara solidaritate pe terenu nationalu nu se póte eluptá nimicu, nici chiaru intr'unu statu liberu si autonomu cum este Romani'a. La prim'a valerare jidovésca éca ca vine Sir Montefiore dela Londr'a si Cremieux dela Parisu cá se le **ajute**. Ovreii förméza in tóta Europ'a unu lantiu, cei avuti ajutora pe cei seraci, asia au ajunsu ei astadi capii bancelora europene.

Romaniloru din Romani'a in specie le-amu recomenda spre deosebita atentiune unu pasagiu din articulu nationalu a lui „N. fr. Pr.“, care cu tóta reinti'a ce esprima totusi contiene ceva adeveru si provóca pe fiacare romanu adeveratu la cugetare profunda. Acela suna asia:

„Cum póte se ajunga o tiéra la liniste, o tiéra pre langa acea inca cu atatu de pucina cunoscintia politica si cu o cultura atatu de inferiora cá Romani'a, déca in continuu se sapa si agitéza intr'ens'a, si déca spiritulu de partita afla asia in totudeun'a brazde deschise, spre a poté aruncá intr'ensele seminti'a desbinarei?!“

De si mai este multu de doritu in Romani'a, buna ora cum este inca si la noi in Austri'a fórte multu de doritu, totusi „N. fr. Pr.“ nu a potutu fi indreptatita nici odata a vorbí intr'unu modu atatu de dediositoriu despre relatiunile interne ale Romaniei. „N. fr. Pr.“ vrendu a combate scandale se scandalisóza cu issasi mai multu. Cine e de vina, ca li s'au spartu ferestrile judaniloru din Tecuciu? Judanii insusi séu poporulu, séu guvernulu romanu? Séu ca toti impreuna suntu de vina, séu ca nici unulu. Intr'unu statu se desvólta cate odata relatiunile cele mai triste, la cari in adeveru nu pórta nime vin'a decatu relatiunile aceste insasi. Déca ocarmuirea statului a ajunsu odata la cunoscinti'a reului, atunci delaturarea lui depinde numai dela dens'a. Déca se vora fi finitu odata certele interne nenorocite ale partiteloru si fractiuniloru romane, si voru fi intratu asia in vagasiulu normalu constitutionalu: — atunci si védi'a si puterea guvernului va fi dupla; atunci si numai atunci guvernulu statului póte se se apuce cu succesu de organisatiunea si consolidarea din intru a tierei; atunci si asemeni aparintie sociale cum este asia numit'a cestiune a judaniloru in Romani'a se póte usioru aplaná, resolve spre binele tierei si multiumirea tuturoru.

Atunci se póte dirige activitatea cetatieniloru romani nu asupra personalitatiloru, ci asupra salutei publice. Lupt'a de persóne va incetá cu totulu si lupt'a de principii o va inlocui. Este timpulu, mai respicamu odata, cá statulu romanu se se consolideze deseversitu, ca-ci pana atunci nici instructiunea publica obligatória, singur'a mantuire, singurulu scutu alu romaniloru! nu va puté deveni realitate. — Cu totu necasulu lui „N. fr. Presse“ si cu tóta silinti'a ei de a innegri situatiunea din intru a Romaniei, avemu causa a sperá dela viitoriu cele mai bune lucruri pentru tiéra. —

Cronica esterna.

ROMANI'A. Ministrulu Iepureanu va fi deschisu corpurile legiuitórie prin decretu domnescu, finduca Domnulu a calatoritu la visitare prin tiéra. Din Tecuciu se tramisera la Galati cu escorta vr'o 49 romani de tóta clasea, cari luara parte la scen'a judanésca din 14—15 Aprile, unde in 23 Iuniu voru fi judecati inaintea juriului. —

In Prusi'a reactiunea inca se lupta cu liberalii la alegeri cá si in Romani'a. — In Itali'a pornirile republicane s'au asiediatu si Mazzini in proclamatiune dice, cá se se amane continuarea pe alta data. — Imp. Napoleonu a mersu cu familí'a la St. Cloud, si e bine. — Belgiu primi maioritate clericale, care vre se multiumésca partitele celelalte. — Ispani'a pana in Octobre amana cortesele. Regin'a Isabel'a a abdisu de dreptu la tronu in favorea fiiusu Alfonsu. — Grecí'a in caus'a omoruriloru dela Maratonu vre a midiuloci o conferintia européna, la care se facura pasii primi. —

Mai nou. Deputatii noi ai camerei Romaniei sositi in Bucuresci punu man'a pe cugetu si cu: Asia se ne ajute Ddieu, cum vomu fi de sinceri aparatori ai intereseloru natiunei! se saluta intre sene. Aideti cu totii la unire se ne salvamu liberalele institutiuni ale natiunei consolidandune! — Uninduse sumitatile cu abnegare de particularisme, prestigiulu natiunei se va inaltiá. —

Novissimu. Sistovu orasiulu negutiatorescu din Bulgari'a a arsu in 6 infricosiatu. O sumetenia de magazine negutiatoresci diacu prefacute in cenusia. Daun'a preste 1 milionu de icosari. Arsa e tóta natiunea de institute! Se ne fia mila de acésta saracia cu duculu! —

In Springu, Sangetinu si Drasiovu strabatura maghiarii la infiintiarea de scóle comuno-maghiare, prin urmare acelea 3 sate, s'au renegatu dela limb'a romanésca. Vecinic'a loru pomenire, déca au moritu pentru natiune!! —

☞ Pe 11 Iuliu SS. Petru si Pavelu la 3 óre dupa prandiu suntu invitati toti fruntasii romani si tóta inteligentí'a din comit. Clusiului la adunantia constituanta a comitetului de despartiementu alu asociatiunei trans. p. cult. p. rom. prin pres. Georgie Domsea si secr. Vasilie Ranta in Clusiu. In Nr. viit. mai pe largu. —

Varietati.

Statisticu. Resultatulu numerarei poporului (31 Decembre 1869) in comitatulu **Albei inferiore** este urmatoriulu: in cerculu Vintiului de diosu 7641 barbati si 7660 femei, cu totulu 14.462 locuitori; in cerculu Aiudului 6905 b. si 7007 f., cu totulu 13.912 loc.; in cerculu St. Benedictu 5825 b. si 5625 f., cu totulu 11.477 loc.; in cerculu Blasiulu 8368 b. si 7968 f., cu totulu 16.336 loc.; in cerculu Ciumbrudului 5061 b. si 4936 f., cu totulu 9997 loc.; in cerculu Zlatnei inf. 12.029 b. si 12.284 f., cu totulu 24.313 loc.; in cerculu Ighiului inf. 5681 b. si 5588 f., cu totulu 11.269 loc.; in cerculu Ighiului sup. 8667 b. si 8937 f., cu totulu 17.604 loc.; in cerculu Muresiu Uiórei 6592 b. si 6544 f., cu totulu 13.136 loc.; in cerculu Albei Iulie 7547 b. si 7480 f., cu totulu 15.027 loc.; in cerculu Zlatnei sup. 15.999 b. si 16.112 f., cu totulu 32.111 loc.; comitatulu intregu are dara **207.629** locuitori si adica 104.124 barbati si 103.505 femei. Dupa relegiune inca nu i avemu, publicati nici dupa alte calitati.

Alb'a Iulia orasiu are 7822 locuitori, intre cari 3914 barbati, 3908 femei; dupa relegiune suntu: 2348 rom. cat., 1687 gr. cat., 1500 gr. or., 9 armeno-orientali, 16 armeno-cat., 376 protestanti, 659 reformati, 22 unitari si 1205 israeliti.

Monetari'a din Alb'a Iulia avù pe an. 1869 venitu curatu pretiu de 100.000 fl.; bani s'au batutu cu 2,852.813 de bucati mai multu, decatu in an. 1868; se tiparira 270.425 galbini, 362.175 fl. de argintu, 2,298.599 bani de 20 cruceri, 2,747.272 bani de cate 10 cr.; se mai tiparira si monete de auru de 10 si 20 franci. —

In comitatulu **Turdei** se afla 138.905 locuitori: 70.352 barbati si 68.552 femei. Dupa cercuri: in cerculu S. László 13.334, in cerculu Trascaului (Toroczko) 7019, in cerculu Lupsiei 17.529, in cerculu Ariesiului 8006, in Ghirisiu 1066, in cerculu Campiei 11.591, in cerculu Muresiu Bogata 10.604, in cerculu Pagaceua 10.533, in cerculu Santion'a (Vajda-Szt.-Iványi) 6435, in cerculu M. Iarei 8532, in cerculu Reginului maghiaru 7823, in cerculu S. Imbrului 14.873, in cerculu Veciului 21.740. Cu cetatile Reginulu sasescu si Turd'a are comitatulu preste 150.000 de suflete.

Reginulu sasescu are 5507 locuitori, 2791 barbati si 2716 femei; dupa relegiune: 1035 rom. cat., 639 gr. cat., 18 gr. or., 3024 luterani, 614 ref., 16 unitari, 161 israeliti; citi si scrie sciu numai 1641 barb. si 1163 fem., 37 numai a citi. 9 preuti, 48 oficiali, 22 invetiatori, 99 scolari reali, 19 artisti, 9 advocati, 3 medici, 3 chirurgi, 5 mósie, 1 apotecariu, 9 proprietari de pamentu, 1 arendasiu, 600 intreprindietori industriali cu 709 lucratori, 58 negutiatori. —

D. M. Millo renumitulu nostru artistu dramaticu incepù sirulu representatiuniloru in Sibiiu cu pies'a „Lipitorele“. Sala plina, primire entusiastica, aplause frenetice la prim'a aparitiune pe scena si intempinatu cu buchete si cununi de flori. Vineri in 24 produse „Millo directoru“ „Corbulu romanu“ si „Nastasia“ intre asemeni aplause. Sambata la „Propastiele Bucurescilor“ venira si straini mai multi, cari admirara artea geniului nostru dramaturgu. D. Millo dupa vr'o 6 piese pe la 20 Iuniu, 2 Iuliu va trage la Orestí'a, inainte de a merge la Clusiu, unde astépta cá companí'a maghiara se-si finésca representatiunile. Suntemu convinsi, ca cu neralbare se va astepta sosirea acestei companie pe acolo. —

— Fói'a „Societatii Romanismului“ a esitu Nr. 2-lea, din care e interesantu: Psalmulu 77 din Coresi, de distinsulu nostru literatu B. P. Hasdeu, presiedintele societatii; continuare din Nunt'a la romani in comparatiune cu nunt'a la eleni si romani de d. I. C. Tacitu, si documente istorice inedite din colectiunea diligintelui june d. Gr. G. Tocilescu. —

— Academi'a regala din Belgiu a destinatu unu premiu pentru a resolvá caus'a venirei flamanditoru in Transilvani'a in secolulu alu 12 si 13, pre care l'a castigatu d. Emil Borchgrave, printr'unu opu, in care tractéza si despre politic'a si cultur'a acestora circumspecti óspeti, despre cari transilvanenii potu dice: flamandi au venitu si satui i amu tramite indereptu, déca ar' merge. „Inf.“

— In Neapole va fi in acestu anu o espositia navala internationala. —

— In Ungari'a s'a puscatu o aquila de 200 ani. Acesta pasere e din speci'a celoru mai mari. In grumazu avea unu inelu de feru, in care era sculptatu anulu 1646 si armele unei familii, cari erau sterse. —

— Guvernulu rom. da 25.000 franci celoru, cari au suferitu incendiu in Constantinopole. Dar' nenorocititoru din Pitesci catu da guvernulu! Ah! acestia suntu romani dle Iepurene prin urmare nu merita! —

— Pentru terminarea constructiunei asiluli Elen'a Dómn'a, si cladirea unei capele sub patronagiulu Mariei Sale Dómn'a Elisabet'a, s'a adunatu pana acum sum'a de 87.861 lei, 70 bani. — „Inf.“

Nr. 4780—1870.

Escriere de concursu.

Dupace cu emisulu inaltului ministeriu regiu ungurescu de interne din 19 Maiu anulu curgatoriu Nr. 8544 s'au aplacidatu concesiunea pentru a se redica o pharmacia (apoteca) publica cu dreptulu personalu, in comun'a opidana Codlea (Zeiden), in conformitate cu acestu inaltu emisu

se escrie concursulu,

pentru a se da acestu dreptu personalu, cu terminu pana in 31 Iuliu anu curgatoriu.

Competitorii acestui dreptu au a-si dá cererile sale documentate prin atestatele de lipsa pana la terminulu susu defiptu, deadreptulu la acestu magistratu. —

Brasiovu 25 Maiu 1870.

2—3 *Magistratulu urbanu si districtuale.*

Asudatulu pitióreloru

se póte vindecá in restimpu de 8 pana in 12 dile, fara cá patimasiulu se fia impedecatu dela ocupare sa dilnica in restimpulu ce intrebuintiéza midiulócele curarei.

Medicamentele ce facu de lipsa la acésta se afla la d. Fabik apotecariu in Brasiovu; Carl Müller apotecariu in Sibiiu; Hermann Krauss negotiatoriu in Fagarasiu; Binder apotecariu in Clusiu; Albert Jeney apotecariu in Torgulu Muresiu; Mauritiu de Biró apotecariu in Alb'a Iulia; Riszdörfer apotecariu in Bucuresci.

Comandari deadreptulu se efectuaza indata cu intórcerea postei de catra comerciantu **M. Herz** in Presmeru (Tartlau) langa Brasiovu g. 6—12

CURSURILE

la bursa in 28 Iuniu 1870 sta asia:

Galbini imperatesci	—	—	5 fl. 73½	cr. v. a.
Augsburg	—	—	117 . 75	„ „
London	—	—	119 . 90	„ „
Impromutulu nationalu	—	—	68 . 85	„ „
Obligatiile metalice vechi de 5%			59 . 95	„ „
Obligatiunile rurale ungare			80 . —	„ „
„ „ temesiane			79 . —	„ „
„ „ transilvane			78 . —	„ „
„ „ croato-slav.			83 . —	„ „
Actiunile bancei	—	—	724 . —	„ „
„ creditului	—	—	289 . 10	„ „

Redactoru respundietoru
IACOBU MURESIANU.

Editiunea: Cu tipariulu lui
IOANE GÖTT si fiiu HENRICU.